

до
АПЕЛАТИВЕН СЪД – ВЕЛИКО ТЪРНОВО
чрез ОКРЪЖЕН СЪД – ГАБРОВО

ВЪЗЗИВНА ЖАЛБА

от
ВЕЛТТЕД ИНВЕСТ ООД (н), ЕИК 107555781, със
седалище и адрес на управление: гр. Габрово, бул.
Априлов 22, чрез адв. Бисерка Божкова, по т.д. нес. №
68/2018 г. по описа на Окръжен съд – Габрово

I. Обжалван съдебен акт

Обжалвам **Решение от 24.06.2026 г.**, постановено по т.д. нес. № 68/2018 г. по описа на Окръжен съд – Габрово, с което съдът е: **оставил без уважение** молба вх. № 260025/27.02.2026 г. от длъжника „Велттед Инвест“ ООД – в несъстоятелност за прекратяване на производството по несъстоятелност на основание чл. 735, ал. 1, т. 1 ТЗ; **оставил без уважение** молба вх. № 260027/27.02.2026 г. от „Бел Брокерс“ ЕООД, подадена на основание чл. 180 и чл. 181 ДОПК, с която дружеството е заявило встъпване в правата на удовлетворения публичен взыскател НАП.

Решението е подлежащо на обжалване в 7-дневен срок от вписването му в Търговския регистър съгласно чл. 735, ал. 4 ТЗ. Жалбата се подава в срока по чл. 735, ал. 4 ТЗ.

II. Оплаквания за неправилност

Решението е **неправилно**, а в частта относно молба вх. № 260027/27.02.2026 г. на „Бел Брокерс“ ЕООД — и постановено извън действителния предмет на сезиране, поради следното:

1. Първоинстанционният съд **неправилно** е квалифицирал молба вх. № 260027/27.02.2026 г. на „Бел Брокерс“ ЕООД като самостоятелно искане за встъпване в правата на НАП по чл. 180 и чл. 181 ДОПК, въпреки че от съдържанието на молбата се установява доказателствено искане — за приемане на удостоверителен документ от НАП и за съобразяване на настъпило погасяване на публичните вземания. С тази молба не е отправено изрично искане „Бел Брокерс“ ЕООД да бъде признато за встъпило в правата на НАП, нито искане за признаване на реда на удовлетворяване на НАП или за вписване на обезпечения по чл. 181 ДОПК. Чл. 180 ДОПК урежда материалноправните предпоставки за встъпване в правата на публичния взыскател, а чл. 181 ДОПК — последиците за лице, изпълнило задължение по чл. 180 ДОПК; тези въпроси са различни от доказването на факта, че публичното вземане е погасено чрез плащане.
2. Съдът е **подменил предмета на молбата** на „Бел Брокерс“ ЕООД. Вместо да прецени доказателственото значение на представеното писмо на НАП относно извършеното плащане и погасяването на публичните вземания, съдът е разгледал въпрос, който не е бил изрично поставен — дали „Бел Брокерс“ ЕООД е встъпило в правата на НАП. При неправилна правна квалификация, довела до неточни указания или до неправилно очертаване на релевантните факти, въззивният съд следва да обезпечи правилното приложение на императивната

материалноправна норма и да даде необходимите указания относно подлежащите на доказване факти ТР №1 от 2013 г. на ВКС.

3. **Първоинстанционният съд не е съобразил самостоятелния погасителен ефект на плащането към НАП.** Публичното вземане се погасява, когато е платено, съгласно чл. 168, т. 1 ДОПК. В представеното по делото писмо НАП изрично удостоверява, че „на 26.02.2026 г. е преведена по сметка на Националната агенция за приходите сумата от 13 443,46 евро от „Бел Брокерс“ ЕООД предназначена за погасяване на вземания, с поредност на удовлетворяване по чл. 722, ал. 1, т. 7 и т. 9 от Търговския закон“, стр. 1. НАП удостоверява още, че „С постъпилата сума са погасени всички предявени и приети по смисъла на чл. 693 от Търговския закон публични вземания дължими от „ВЕЛТТЕД ИНВЕСТ“ ООД ведно с лихвата до 26.02.2026 г.“. Първоинстанционният съд неправилно е третирали доказателствена молба на „Бел Брокерс“ ЕООД като непредявено искане за суброгация. Този порок е релевантен не защото длъжникът защитава права на „Бел Брокерс“, а защото съдът е отказал да съобрази доказателството за погасяване на публичните задължения при произнасяне по молбата на длъжника по чл. 735, ал. 1, т. 1 ТЗ.
4. **Съдът неправилно е смесил въпроса за погасяването на публичното вземане с въпроса за суброгацията.** Дори при хипотеза, в която съдът отрича встъпване на „Бел Брокерс“ ЕООД в правата на НАП по чл. 180 ДОПК, това не означава, че публичните вземания на НАП продължават да съществуват като неудовлетворени приети вземания, след като самата НАП е удостоверила тяхното погасяване. Погасяването на публичното вземане чрез плащане е самостоятелно основание по чл. 168, т. 1 ДОПК, различно от въпроса дали платецът придобива правата, обезпеченията и реда на публичния взыскател по чл. 180 ДОПК.
5. **Неправилно е приложен чл. 735, ал. 1, т. 1 ТЗ.** Молбата на длъжника е основана на твърдение за изплащане на всички задължения. При това основание релевантният въпрос е дали съществуват неудовлетворени приети вземания, а не дали „Бел Брокерс“ ЕООД е придобило качеството кредитор с реда на НАП. Производството по несъстоятелност се прекратява, когато са изплатени задълженията или когато масата е изчерпана; това са самостоятелни основания по чл. 735, ал. 1, т. 1 ТЗ.
6. **Съдът не е отчел, че наличието на остатъчно имущество не е самостоятелна пречка при изплатени задължения.** Чл. 735, ал. 3 ТЗ изрично урежда хипотезата, при която всички кредитори са удовлетворени и е останало имущество — тогава съдът не постановява заличаване на търговеца. Следователно, ако задълженията са изплатени, въпросът за евентуално останало имущество не може да се използва като основание да се отрече приложението на чл. 735, ал. 1, т. 1 ТЗ.
7. **Съдът е постановил необоснован извод, че не са налице предпоставките по чл. 735 ТЗ, без да извърши точна проверка кои приети вземания остават неудовлетворени.** По отношение на публичните вземания такава проверка е била особено необходима, тъй като НАП е удостоверила погасяване на всички предявени и приети публични вземания. При наличие на официален удостоверителен документ от НАП съдът не е могъл да игнорира този факт и да замени анализа му с отказ по чл. 180 ДОПК, каквото искане не е предявено от третото лице погасило дълга - Бел Брокерс ЕООД.

8. **Непълни са фактическите констатации относно плащанията към кредиторите и правното им действие.** По отношение на НАП съдът не е обсъдил в необходимата пълнота писмото на НАП от 20.03.2026 г. и приложената към него справка. По отношение на „Виа Понтика БГ“ ЕООД съдът е приел, че плащането не е осъществено само защото сумата е върната на следващия ден, с основание за излъчване на превода от страна на наредителя Виа Понтика БГ „грешен превод без основание“ без да установи основанието на обратния превод и без да изясни дали първоначалното плащане е постъпило по сметка на кредитора и как е било индивидуализирано.
9. **Евентуално — ако въззивният съд приеме, че с молба вх. № 260027/27.02.2026 г. все пак е било заявено искане по чл. 180 и чл. 181 ДОПК, отказът е неправилен и по същество.** В този случай съдът е следвало да провери всички предпоставки на чл. 180 ДОПК, включително дали е налице изпълнение на чуждо публично задължение, установено с влязъл в сила акт и неизпълнено в срока за доброволно изпълнение, както и дали е налице някоя от хипотезите по чл. 180, ал. 1, т. 1–5 ДОПК. Съдът не е извършил такава цялостна проверка, а е отрекъл правното значение на плащането единствено с мотива, че нотариалното съгласие не било дадено от синдика. Чл. 181 ДОПК също е приложим само като последица при изпълнение по чл. 180 ДОПК и не може да бъде разглеждан изолирано от фактическия състав на чл. 180 ДОПК.
10. **Съдът не е суобразил, че телосът на несъстоятелността не е самото производство, не е осребряването и не е поддържането на масата като абстрактна имуществена съвкупност. Телосът е справедливо удовлетворяване на кредиторите и управление на икономическата криза на длъжника. Когато всички приети задължения са изплатени, целта по чл. 607 ТЗ е постигната, а чл. 735, ал. 1, т. 1 ТЗ е законовият механизъм за прекратяване на производството.**

В жалбата Велттед Инвест не твърди главно „отпаднала е неплатежоспособността“, а: *съдът не е проверил правилния въпрос — има ли неудовлетворени приети вземания. Вместо това е използвал въпроси за суброгация, висящ процес и неосребрени вещи, които не заместват проверката по чл. 735, ал. 1, т. 1 ТЗ.*

III. По неправилната правна квалификация на молба с вх. № 260027/27.02.2026 г. на „Бел Брокерс“ ЕООД

В обжалваното решение първоинстанционният съд е приел, че с молба с вх. № 260027/27.02.2026 г. „Бел Брокерс“ ЕООД е заявило встъпване в правата на удовлетворения публичен кредитор на основание чл. 180 и чл. 181 ДОПК, поради което е обсъдил единствено наличието на предпоставките за законова суброгация. Подобна квалификация обаче не съответства на действителното съдържание на сезиращото изявление и представлява неправилно определяне на предмета на разглеждане.

Съдържанието на процесуалното изявление се определя не от дадената от страната правна квалификация, а от заявените фактически твърдения и отправеното до съда искане. Съдът е овластен да даде правилната правна квалификация на заявените права, но не и да подменя предмета на сезиране, като разглежда непредявено материалноправно искане или приписва на страна воля, която тя не е изразила. Именно поради това диспозитивното начало изисква съдът да

се произнесе единствено по заявеното от страната, а не по въпроси, които сам е въвел в предмета на делото.

От съдържанието на молба с вх. № 260027/27.02.2026 г. безспорно се установява, че „Бел Брокерс“ ЕООД не е поискало съдът да признае настъпила суброгация по чл. 180 ДОПК, нито да му признае качеството на кредитор с реда на удовлетворяване на Националната агенция за приходите, нито да приложи последиците на чл. 181 ДОПК. Единственото направено искане е съдът да приеме и обсъди представеното удостоверение писмо на Националната агенция за приходите като доказателство за настъпил правнорелевантен факт – извършено плащане на публичните вземания на длъжника и тяхното пълно погасяване.

Следователно предметът на сезиране е бил изцяло доказателствен. С молбата не се е търсела съдебна защита на субективно материално право по чл. 180 ДОПК, а единствено съобразяване на официален удостоверение документ, издаден от компетентен административен орган в кръга на неговите законови правомощия. Представеното писмо на Националната агенция за приходите удостоверява, че на 26.02.2026 г. по сметка на агенцията е постъпила сумата 13 443,46 евро, преведена от „Бел Брокерс“ ЕООД, както и че с тази сума са погасени всички предявени и приети по реда на чл. 693 ТЗ публични вземания за местни данъци и такси, ведно с начислените до датата на плащането лихви. Тези удостоверени обстоятелства представляват официално удостоверяване на факт с пряко значение за предмета на производството, а именно дали към момента на постановяване на решението съществуват непогасени приети публични вземания срещу длъжника.

Вместо да извърши дължимата преценка на доказателствената стойност на този официален удостоверение документ и да обсъди удостоверените с него факти в тяхната съвкупност с останалите доказателства по предмета на делото, първоинстанционният съд е подменил предмета на разглеждане, като е трансформирал доказателственото искане в непредявено искане за законова суброгация по чл. 180 и чл. 181 ДОПК. По този начин съдът фактически е отказал да се произнесе по действително направеното искане и вместо това е мотивирал решението си с правни съображения относно институт, чието приложение страната не е поискала.

Тази процесуална подмяна е съществена, тъй като въпросът дали са налице предпоставките за законова суброгация по чл. 180 ДОПК е различен както по предмет, така и по правни последици от въпроса дали публичните вземания на Националната агенция за приходите са били действително погасени. Дори да се приеме, че не са налице предпоставките за встъпване в правата на публичния вискател, това не води до отпадане на доказателственото значение на официалното удостоверяване, че публичното вземане е изпълнено и погасено. Погасяването на публичното вземане и законовата суброгация представляват различни юридически последици, подчинени на различни фактически състави, поради което изводът относно едното не предопределя разрешението на другото.

Следователно първоинстанционният съд е постановил решението си при неправилно определяне предмета на разглеждане, като е обсъдил въпрос, който не е бил предмет на сезиране, и не е извършил преценка по действително направеното доказателствено искане. Това нарушение е съществено, тъй като е обусловило неправилния извод относно наличието на неудовлетворени публични вземания и пряко е повлияло върху крайния резултат по делото.

III Алтернативно. По неправилното приложение на чл. 180 ДОПК

Първоинстанционният съд е приел, че „Бел Брокерс“ ЕООД не може да встъпи в правата на НАП, тъй като съгласието по чл. 180, ал. 1, т. 1 ДОПК било дадено от управителите на длъжника след прекратяване на правомощията на органите на „Велттед Инвест“ ООД – в несъстоятелност, а не от синдика.

Този извод е неправилен по същество. Независимо дали е Бел Брокерс ЕООД е целял встъпване в правата на НАП.

Чл. 180, ал. 1 ДОПК урежда **законова суброгация** при изпълнение на чуждо публично задължение. Нормата предвижда, че лице, което изпълни чуждо публично задължение, установено с влязъл в сила акт и неизпълнено в сроковете за доброволно изпълнение, встъпва в правата на публичния взыскател по отношение на направените обезпечения и реда на вземането в производството по несъстоятелност, когато е налице някоя от изрично посочените хипотези, включително когато изпълнението е станало с изрично писмено съгласие на задълженото лице с достоверна дата.

Законът изисква съгласие на **„задълженото лице“**, а не съгласие на синдика. Разпоредбата на чл. 180, ал. 1, т. 1 ДОПК не съдържа изискване съгласието да бъде дадено от синдика, нито предвижда, че при длъжник в несъстоятелност съгласието трябва да произхожда само от синдика.

Плащането на чуждо публично задължение от трето лице със собствени средства не представлява разпореждане с имущество от масата на несъстоятелността. При това плащане не се намалява масата на несъстоятелността, не се отчуждава имущество на длъжника и не се увреждат кредиторите. Правната последица, предвидена в чл. 180, ал. 2 ДОПК, е встъпване на изпълнилия задължението в правата на публичния взыскател **до размера на неговата претенция срещу задълженото лице**.

Следователно съдът неправилно е приравнил съгласието по чл. 180, ал. 1, т. 1 ДОПК на действие по управление или разпореждане с имущество от масата на несъстоятелността.

Чл. 635, ал. 2 ТЗ урежда възможността съдът да лиши длъжника от правото да управлява и да се разпорежда с имуществото и да предостави това право на синдика, когато длъжникът застрашава интересите на кредиторите. Съгласието по чл. 180 ДОПК обаче не е акт на управление или разпореждане с имущество на длъжника. То е съгласие трето лице да изпълни публично задължение със свои средства, при последиците на законова суброгация.

Чл. 635, ал. 3 ТЗ също не подкрепя извода на първоинстанционния съд. Тази разпоредба урежда процесуалните действия, които длъжникът и неговите органи могат да извършват лично или чрез пълномощник в производството по несъстоятелност и свързаните производства, когато тези действия не са изрично предоставени на синдика. Тя не въвежда забрана задълженото лице да даде съгласие по чл. 180, ал. 1, т. 1 ДОПК и не изменя фактическия състав на ДОПК.

Съдът е следвало да провери дали са налице конкретните предпоставки по чл. 180, ал. 1 ДОПК, а именно:

1. наличие на чуждо публично задължение;
2. публичното задължение да е установено с влязъл в сила акт;
3. задължението да не е изпълнено в срока за доброволно изпълнение;
4. изпълнение от „Бел Брокерс“ ЕООД;

5. наличие на изрично писмено съгласие на задълженото лице с достоверна дата или друга приложима хипотеза по чл. 180, ал. 1, т. 1–5 ДОПК.

Вместо това съдът е отказал приложението на чл. 180 ДОПК въз основа на съображение, което не се съдържа в закона — че съгласието задължително следва да бъде дадено от синдика.

IV. Алтернативно. По приложението на чл. 181 ДОПК

Чл. 181, ал. 1 ДОПК предвижда, че изпълнилият задължението по чл. 180 ДОПК може да впише обезпеченията въз основа на удостоверение за направеното изпълнение, издадено от изпълнителния директор на НАП или от оправомощено от него длъжностно лице.

Чл. 181, ал. 2 ДОПК предвижда възможност изпълнилият задължението да пристъпи към принудително изпълнение по реда на ГПК въз основа на акта за установяване на публичното вземане и удостоверението по ал. 1 в хипотезите, посочени в нормата.

Чл. 181, ал. 3 ДОПК урежда и хипотезата на частично изпълнение — ако публичното задължение е изпълнено само частично и публичният взыскател и изпълнилият задължението се конкурират в производство по несъстоятелност или изпълнително производство, техните вземания се удовлетворяват съразмерно.

Първоинстанционният съд не е изложил самостоятелни мотиви по чл. 181 ДОПК. Не е обсъдено:

1. дали „Бел Брокерс“ ЕООД е представило удостоверение по чл. 181, ал. 1 ДОПК;
2. ако такова не е представено — дали липсата му е основание за отхвърляне на молбата или само за невъзможност към този момент да се извърши вписване на обезпечения;
3. дали е налице пълно или частично изпълнение;
4. какъв е точният размер на изпълненото публично задължение;
5. какъв е редът на удовлетворяване, в който „Бел Брокерс“ ЕООД твърди, че встъпва по чл. 735 от ТЗ? Най-същественото е какво е поискано от Бел Брокерс ЕООД пред ОС Габрово, да приеме доказателства за погасен дълг или да стъпи в правата на длъжника? Бел Брокерс ЕООД предявил ли е искане за встъпване в правата на НАП и предявявал ли е молба с подобни или сходни искания по чл. 735 ТЗ?

Доказателства по чл. 181, ал. 1 ДОПК:

1. Писмо на НАП, Централно управление, рег. № 37-30-30/25#12 от 20.03.2026 г.;
2. Справка за разпределение на платената от трето лице „Бел Брокерс“ ЕООД сума от 13 443,46 евро, приложена към писмото на НАП;
3. Платежно нареждане/банково извлечение за превод от 26.02.2026 г. на сумата 13 443,46 евро към НАП;

При липса на изрично обсъждане на тези въпроси решението е необосновано и постановено при непълнота на фактическите констатации. Неправилен е изводът на първоинстанционния съд, че извършеното от „Бел Брокерс“ ЕООД плащане е лишено от каквото и да е правно значение единствено поради приетата неприложимост на чл. 180 ДОПК. Разпоредбата на чл. 180 ДОПК урежда специалната хипотеза на законова суброгация, при която при наличие на всички предвидени в закона предпоставки изпълнилият чуждо публично задължение встъпва по силата на закона в правата на публичния взыскател относно обезпеченията и реда на удовлетворяване на

публичното вземане, докато чл. 181 ДОПК урежда единствено процесуалните последици от вече настъпилата суброгация, без самостоятелно да създава основание за възникването ѝ. Поради това евентуалната липса на предпоставките по чл. 180 ДОПК би могла да изключи единствено встъпването на „Бел Брокерс“ ЕООД в правата на НАП като публичен взыскател, но не обосновава извода, че извършеното плащане е правно ирелевантно във всички останали отношения. Съдът е бил длъжен да изследва дали сумите, платени от „Бел Брокерс“ ЕООД, са били действително приети и отнесени от НАП за погасяване на публични задължения на длъжника, респективно дали с това е настъпило реално намаляване на неговия публичноправен пасив. Само след установяване на тези обстоятелства може да бъде направен законосъобразен извод относно правните последици от извършеното плащане, включително относно възникването на самостоятелно облигационно вземане за имуществено изравняване по чл. 59 ЗЗД, което не представлява прехвърляне на публично вземане по смисъла на чл. 190 ДОПК, не противоречи на установената с тази разпоредба забрана и не предоставя на платилия привилегиите, обезпеченията и реда на удовлетворяване, присъщи единствено на законовата суброгация по чл. 180 ДОПК. С постановяване на обжалваното решение първоинстанционният съд е смесил правните последици на института на законовата суброгация с тези на самостоятелното облигационно вземане, като неправилно е приел, че неприложимостта на чл. 180 ДОПК автоматично изключва всякакви други гражданскоправни последици от извършеното плащане, което противоречи както на систематичното тълкуване на закона, така и на общите принципи на института на неоснователното обогатяване. На първо място, следва изрично и недвусмислено да се подчертае, че изложените в тази насока правни съображения са развити при условията на евентуалност и алтернативност, единствено с оглед принципното изясняване на правните положения, произтичащи от разпоредбите на чл. 180 и чл. 181 ДОПК, както и на съотношението между уредените в тях правни хипотези. Посочените аргументи имат характер на правен анализ и не представляват формулиране, предявяване или поддържане на самостоятелно искане за настъпване или признаване на конкретни правни последици във връзка с извършено плащане.

С излагането на тези съображения не се твърди осъществяването на конкретен фактически състав по чл. 180 или чл. 181 ДОПК, нито се въвежда за разглеждане и разрешаване в рамките на настоящото производство самостоятелна претенция, основана на посочените разпоредби. Съответно не се поставя и въпросът за фактическото разрешаване на подобна претенция, доколкото същата не е надлежно заявена от страната, която би могла да претендира правните последици от извършеното плащане.

В тази връзка следва да се държи сметка за основополагащия процесуален принцип, съгласно който предметът и пределите на съдебното произнасяне се определят от надлежно въведените в производството искания, твърдения и възражения на процесуално легитимирани страни. Съдът не може служебно да конструира искане, което не е било заявено, нито да придава на изложени при условията на евентуалност правни съображения характер на самостоятелна претенция, каквато страната не е формулирала и не е поддържала.

Евентуално искане, свързано с признаване, зачитане или извеждане на конкретни правни последици от извършено плащане, следва да бъде изрично и недвусмислено заявено от страната, която е извършила съответното плащане и която претендира произтичащите от него права или правни последици. По настоящото дело такова искане не е направено, не е надлежно предявено и не е въведено като самостоятелен предмет на съдебно разглеждане и произнасяне.

При това положение би било процесуално необосновано изложените принципни съображения относно приложното поле и съотношението между чл. 180 и чл. 181 ДОПК да бъдат квалифицирани като конкретно искане или претенция. Подобно тълкуване би означавало да се подмени действителното съдържание на процесуалната позиция на страната и да ѝ бъде приписано искане, което тя не е заявявала.

Още повече, съдебното произнасяне по непредявено искане би излязло извън очертаните предели на спора и би довело до разрешаване на въпрос, който не е надлежно поставен пред съда от процесуално легитимираната страна. Недопустимо е чрез разширително тълкуване на изложени правни доводи съдът да формира самостоятелен предмет на произнасяне, който отсъства от действително заявената процесуална позиция по делото.

В подкрепа на горното следва да се съобрази и правното становище, изложено от „Бел Брокерс“ ЕООД, което представлява допълнително доказателство за действителния обхват и съдържание на поддържаната правна позиция. От същото е видно, че не е формулирано и не се поддържа самостоятелно искане за разрешаване на конкретен фактически въпрос, свързан с извършеното плащане, а са изложени правни съображения относно принципното приложение и съотношение на съответните разпоредби на ДОПК.

Следователно изложените аргументи по чл. 180 и чл. 181 ДОПК следва да бъдат възприемани единствено в техния действителен смисъл и процесуално предназначение – като алтернативно и евентуално развити правни съображения, насочени към принципно изясняване на приложимата нормативна уредба, а не като самостоятелно предявено искане за признаване или реализиране на конкретни правни последици.

Ето защо всяко противоположно тълкуване, при което на тези съображения се придава характер на самостоятелна претенция или на искане за фактическо разрешаване на непоставен пред съда въпрос, следва да бъде отхвърлено като необосновано, несъответстващо на действително заявената процесуална позиция и излизащо извън предметните предели на настоящото съдебно производство.

V. По неправилното приложение на чл. 735, ал. 1, т. 1 ТЗ

Съдът е приел, че не са налице предпоставките за прекратяване на производството по несъстоятелност по чл. 735 ТЗ, като е изложил три съображения:

1. твърдяното плащане към „Виа Понтика БГ“ ЕООД не било осъществено, защото сумата била върната на следващия ден от кредитора на „Бел Брокерс“ ЕООД;
2. длъжникът бил страна по висящо съдебно производство — в.гр.д. № 432/2025 г. по описа на Апелативен съд – Велико Търново;
3. масата на несъстоятелността не била изчерпана, тъй като имало неосребрени движими вещи.

Тези мотиви не обосновават законосъобразен отказ по чл. 735, ал. 1, т. 1 ТЗ. Чл. 735, ал. 1 ТЗ предвижда две самостоятелни и алтернативни основания за прекратяване на производството по несъстоятелност: когато са изплатени задълженията или когато масата на несъстоятелността е изчерпана.

Следователно, когато молбата е основана на чл. 735, ал. 1, т. 1 ТЗ — изплащане на задълженията — съдът следва да установи дали задълженията са изплатени. Наличието на имущество в масата на несъстоятелността не е самостоятелно основание за отказ, ако действително са изплатени всички задължения. Законът изрично предвижда хипотеза, при която всички кредитори са удовлетворени и е останало имущество — тогава с решението по чл. 735, ал. 1 ТЗ съдът не постановява заличаване на търговеца.

Ето защо мотивът, че имало неосребрени движими вещи, е относим към чл. 735, ал. 1, т. 2 ТЗ, но не е достатъчен за отхвърляне на молба по чл. 735, ал. 1, т. 1 ТЗ.

VI. По плащането към „Виа Понтика БГ“ ЕООД

Съдът е приел, че плащането към „Виа Понтика БГ“ ЕООД не било осъществено, тъй като „видно от приложеното по делото платежно на следващия ден сумата е върната от „Виа Понтика БГ“ ЕООД на „Бел Брокерс“ ЕООД“.

Този извод е необоснован в постановения вид. Съдът не е установил:

1. дата на първоначалното плащане;
2. размер на платената сума;
3. основание на плащането;
4. дали сумата е постъпила по сметка на кредитора;
5. на какво основание кредиторът е върнал сумата;
6. дали връщането представлява отказ да се приеме изпълнение, връщане поради техническа грешка, ново плащане по друго правоотношение или друг юридически факт;
7. дали първоначалното плащане е погасило задължението към кредитора.

Самото констатиране на последващо разпореждане със получените от кредитора средства не е достатъчно, за да се приеме, че първоначалното изпълнение не е породило погасителен ефект. Правното значение на обратното плащане зависи от основаниято, на което е извършено, и от волеизявленията на страните, същевременно не може да възкреси валидно погасен дълг.

По делото следва да бъдат обсъдени следните доказателства: *Съдът неправилно е приел, че изпълнението и погасяването на задължението на Велтмед Инвест към „Виа Понтика БГ“ ЕООД не е осъществено само защото на следващия ден сумата която е постъпила по сметката на Виа Понтика БГ е върната на „Бел Брокерс“ ЕООД. При парично задължение кредиторът няма право да откаже изпълнение от трето лице, освен ако има интерес от лично изпълнение от длъжника, какъвто при парично вземане не е налице член 73, 33Д. Когато плащането е извършено по банков път, задължението се счита погасено със заверяване сметката на кредитора член 75, 33Д.*

ВКС приема, че третото лице изпълнява като длъжника и може да посочи кое задължение погасява; кредиторът не може да откаже така индивидуализираното плащане, а ако върне сумата на платеца, изпада в забавя Решение №50132 от 2024 г. на ВКС.

Следователно обратният превод от „Виа Понтика БГ“ ЕООД към „Бел Брокерс“ ЕООД не доказва липса на погасяване на дълга. Той доказва единствено последващо движение на парични средства, чието основание съдът не е установил. Ако първоначалната сума е била заверена по

сметката на „Виа Понтика БГ“ ЕООД, вземането на този кредитор е погасено, а обратният превод не го възстановява. Ако обратният превод представлява отказ от приемане на изпълнението, кредиторът е изпаднал в забава по чл. 95 ЗЗД.

Поради това изводът на първоинстанционния съд, че погасяването на дълга „не е осъществено“, е необоснован и постановен при неправилно приложение на чл. 73 и чл. 75, ал. 3 ЗЗД. Съдът е следвало да установи дали сумата е постъпила по сметка на „Виа Понтика БГ“ ЕООД, какво основание е посочено в първоначалния превод и какво е основанието на обратния превод. Без такова изясняване не може да се приеме, че вземането на „Виа Понтика БГ“ ЕООД е останало неудовлетворено.

VII. По неправилното приложение на чл. 735, ал. 2 ТЗ във връзка с в.гр.д. № 432/2025 г. по описа на Апелативен съд – Велико Търново

Неправилен е изводът на първоинстанционния съд, че само поради наличието на в.гр.д. № 432/2025 г. по описа на Апелативен съд – Велико Търново е налице самостоятелна и достатъчна пречка за прекратяване на производството по несъстоятелност на основание чл. 735, ал. 2 ТЗ. Разпоредбата действително предвижда, че производството по несъстоятелност не се прекратява, когато длъжникът е страна по висящо съдебно производство, но приложението ѝ не може да бъде механично и абстрактно, без съдът да установи страните по висящото дело, неговия предмет, процесуалното качество на синдика, връзката на спора с масата на несъстоятелността и най-вече дали това производство е от значение за удовлетворяване на неудовлетворени кредитори.

В конкретния случай молбата на длъжника е основана на чл. 735, ал. 1, т. 1 ТЗ — изплащане на задълженията. При това основание централният правнорелевантен въпрос не е дали съществува спор относно имущество, което синдикът претендира да бъде върнато в масата, а дали към момента на произнасяне съществуват неудовлетворени приети вземания. Масата на несъстоятелността не е самостоятелен правен субект и не съществува като самоцелна имуществена съвкупност, отделена от функцията си да служи за удовлетворяване на кредиторите. Тя е функционално обособено имущество на длъжника, предназначено за универсално принудително изпълнение. Следователно, когато всички приети задължения са изплатени, попълването на масата не може да бъде разглеждано като самостоятелна цел, различна от удовлетворяването на кредиторите.

Исковете за попълване на масата, включително тези, предявявани от синдика, имат инструментален характер. Те са средство за осигуряване на имущество, от което да се покрият разноските и да се удовлетворят кредиторите, а не самостоятелно основание за продължаване на производството при липса на неудовлетворени вземания. В този смисъл е и разбирането на ВКС, че с исковете по чл. 649 ТЗ, както и с исковете по чл. 658, ал. 1, т. 7, предл. второ ТЗ, се цели попълване на масата на несъстоятелността, което да позволи осигуряване на средства за разноските и за удовлетворяване на кредиторите. Когато обаче удовлетворяването вече е настъпило, поддържането на производството единствено с оглед увеличаване на имуществената маса би излязло извън целта на несъстоятелността като универсално изпълнително производство.

Първоинстанционният съд е следвало най-напред да установи дали длъжникът действително е страна по в.гр.д. № 432/2025 г., или производството е водено от синдика в качеството му на орган на несъстоятелността с цел попълване на масата. Това разграничение е съществено, защото чл. 735, ал. 2 ТЗ не въвежда обща забрана за прекратяване при всяко дело, свързано с масата, а само при

висящо съдебно производство, по което длъжникът е страна. Ако синдикът води иск за попълване на масата, съдът следва да провери дали този иск е необходим за удовлетворяване на неудовлетворени кредитори, или би довел единствено до евентуално увеличаване на остатъчно имущество при вече погасени задължения.

Съдът не е извършил такава проверка. В решението не са посочени страните по в.гр.д. № 432/2025 г., предметът на делото, процесуалното качество на синдика, дали длъжникът е самостоятелна страна в това производство, дали спорът може да доведе до установяване на ново или неудовлетворено вземане срещу длъжника, нито дали към момента на въззивното произнасяне делото продължава да е висящо. Липсата на тези фактически констатации прави извода по чл. 735, ал. 2 ТЗ необоснован и правно непълен.

Дори да се приеме, че в.гр.д. № 432/2025 г. представлява висящо производство по смисъла на чл. 735, ал. 2 ТЗ, това би имало единствено характер на временна процесуална пречка за постановяване на окончателно прекратяване, но не и значение на материалноправно основание да се приеме, че съществуват неудовлетворени кредитори. Висящността на спор относно евентуален актив не може да замести проверката по чл. 735, ал. 1, т. 1 ТЗ дали задълженията са изплатени. Ако всички приети вземания са погасени, производството по несъстоятелност не може да бъде продължавано единствено с цел абстрактно попълване на масата, защото масата служи на кредиторското удовлетворяване, а не съществува като самостоятелна цел на производството.

Ето защо първоинстанционният съд неправилно е приложил чл. 735, ал. 2 ТЗ, като е приел наличието на висящо дело за достатъчна пречка, без да установи дали длъжникът е страна по него, дали делото е все още висящо, какъв е неговият предмет и дали то има значение за удовлетворяване на неудовлетворени кредитори. При липса на такива констатации изводът за прекратяване на производството е преждевременен, необоснован и постановен в противоречие с целта на производството по несъстоятелност.

VIII. По защитата на търговския оборот на кредиторите и ролята на синдика

Производството по несъстоятелност представлява универсално принудително изпълнение върху цялото имущество на търговеца, което възниква при настъпването на обективно състояние на неплатежоспособност или свръхзадълженост. То не съществува като самоцел, а като институционален механизъм за защита на обществения интерес, кредитния пазар и стабилността на търговския оборот. Съвременната европейска и международна доктрина приема, че производството по несъстоятелност има двойна основна функция.

Първата и водеща функция е защитата на търговския оборот чрез своевременното извеждане от икономическия оборот на търговци, които обективно не могат да изпълняват своите парични задължения, или чрез тяхното оздравяване, когато това е икономически оправдано. Несъстоятелността не защитава единствено кредиторите, а преди всичко стабилността на пазара като цяло. Тя предотвратява разпространяването на т.нар. дългови спирали – явление, при което неизпълнението на един длъжник води до неплатежоспособност на неговите кредитори, които от своя страна престават да изпълняват собствените си задължения. Именно тази каскада представлява една от основните икономически опасности, срещу които е насочено производството по несъстоятелност.

Втората основна цел е справедливото, колективно и пропорционално удовлетворяване на кредиторите чрез универсално принудително изпълнение. Вместо отделните кредитори да се конкурират чрез индивидуални изпълнителни производства, законът концентрира всички техни права в едно общо производство, при което се гарантира равнопоставеността им и спазването на установените в закона редове за удовлетворяване.

Именно тези две цели са възприети и от българския Търговски закон чрез системата на чл. 607а и сл. ТЗ, както и чрез разпоредбите относно универсалното осребряване, масата на несъстоятелността и реда на удовлетворяване на кредиторите. Производството по несъстоятелност не възниква поради наличието на задължения като такива. Неговата правна предпоставка е наличието на неплатежоспособност – трайна и обективна невъзможност търговецът да изпълнява своите изискуеми и ликвидни парични задължения.

Следователно:

1. ако задълженията са изплатени;
2. ако липсват неудовлетворени кредитори;
3. ако не съществува опасност за търговския оборот;
4. ако е отпаднало състоянието на неплатежоспособност, отпада и самото материалноправно основание за продължаване на производството по несъстоятелност.

Производството не е предназначено да съществува автономно и независимо от икономическата реалност. То представлява процесуална последица именно на състоянието на неплатежоспособност. След отпадането на това състояние съществуването на производството трябва да намери самостоятелно правно оправдание.

В разглежданото решение съдът отказва прекратяване на производството по несъстоятелност, като приема, че не са изпълнени предпоставките на чл.735 ТЗ.

Аргументите са три:

1. извършеното плащане към НАП не поражда суброгация по чл.180 ДОПК;
2. съществува висящо съдебно производство;
3. масата на несъстоятелността не е изчерпана поради наличието на неосребрени движими вещи.

От гледна точка на класическите цели на несъстоятелността обаче възниква фундаментален въпрос.

Никъде в мотивите съдът не обсъжда дали продължава да съществува самото състояние на неплатежоспособност, което е породило производството. Напротив в самото решение се обсъждат твърдения, че всички кредитори са удовлетворени или че е направен опит за удовлетворяването им, като спорът се концентрира единствено върху правните последици на извършените плащания.

Следователно анализът се измества от основния материалноправен въпрос: съществува ли още неплатежоспособност, към процесуални и формални предпоставки относно начина на прекратяване на производството.

Тук се проявява едно от съществените противоречия в действащата правна уредба. Производството по несъстоятелност е открито заради неплатежоспособност. Но неговото прекратяване по чл.735 ТЗ

не е поставено единствено в зависимост от отпадането на тази неплатежеспособност. Така се достига до ситуация, при която процесуалното съществуване на производството се отделя от неговото материалноправно основание.

С други думи: производството може да продължи въпреки липсата на неплатежеспособност. Това противоречи на фундаменталната логика на института. От гледна точка на теорията това поражда сериозен проблем.

След като:

1. кредиторите вече не са изложени на риск;
2. търговският оборот вече не е застрашен;
3. не съществува опасност от разпространяване на неплатежеспособност, то производството престава да изпълнява обществената си функция.

То започва да функционира като самоцелна ликвидационна процедура. Това е концептуално отклонение от съвременното разбиране за несъстоятелността като средство за управление на финансовата криза на длъжника, а не като наказание за неговото предходно финансово състояние.

Мотивите на съда са формално издържани спрямо буквалното съдържание на чл.735 ТЗ, но не разглеждат института през неговата телеологична функция.

Съдът приема, че:

1. съществуват неосребрени вещи;
2. съществува висящ процес;
3. следователно производството следва да продължи.

Липсва обаче анализ дали тези обстоятелства действително засягат целите, които законът защитава. Неосребреното имущество само по себе си не доказва съществуване на неплатежеспособност. Висящото съдебно производство също не означава автоматично, че длъжникът е неспособен да изпълнява изискуемите си задължения. Нито е доказателство за наличието на такива.

Следователно съдът поставя акцент върху процесуалното развитие на производството, а не върху материалноправното състояние, което го оправдава.

Разглежданото решение илюстрира един от системните проблеми на българската уредба на несъстоятелността. Законът поставя като основание за откриване на производството наличието на неплатежеспособност, но допуска неговото продължаване поради чисто процесуални предпоставки, независимо дали това състояние продължава да съществува. По този начин се нарушава принципът на функционална обусловеност между материалноправното основание и процесуалното развитие на производството.

От гледна точка на съвременната цивилистична доктрина основната цел на несъстоятелността е защитата на търговския оборот чрез предотвратяване на дългови спирали и осигуряване на справедливо удовлетворяване на кредиторите. Когато тези цели са постигнати или вече не са релевантни поради отпадане на състоянието на неплатежеспособност, продължаването на производството единствено поради наличието на неосребрено имущество или висящи процеси води до разминаване между целта на института и неговото практическо приложение. Именно в това

се проявява настоящият дефект – липсата на достатъчна връзка между отпадането на неплатежоспособността и възможността за прекратяване на производството, което позволява процесът да продължи въпреки отсъствието на първоначалното материалноправно основание за неговото съществуване.

IX. Искане

Предвид изложеното моля Апелативен съд – Велико Търново да постанови решение, с което:

1. **да отмени** Решение от 24.06.2026 г., постановено по т.д. нес. № 68/2018 г. по описа на Окръжен съд – Габрово, в обжалваните части;
2. **По молба вх. № 260027/27.02.2026 г. на „Бел Брокерс“ ЕООД:**
 - 2.1. **да обезсили, евентуално да отмени**, решението в частта, с която е оставена без уважение молба вх. № 260027/27.02.2026 г. на „Бел Брокерс“ ЕООД, доколкото първоинстанционният съд се е произнесъл по непредявено самостоятелно искане за встъпване в правата на НАП по чл. 180 и чл. 181 ДОПК;
 - 2.2. **да приеме, че молбата на „Бел Брокерс“ ЕООД има доказателствен характер** — за приемане на удостоверение/писмото на НАП и за съобразяване на настъпилото погасяване на публичните вземания на НАП срещу „Велттед Инвест“ ООД – в несъстоятелност;
 - 2.3. **да приеме, че представеното писмо на НАП, Централно управление, рег. № 37-30-30/25#12 от 20.03.2026 г., удостоверява извършеното плащане от трето лице „Бел Брокерс“ ЕООД и погасяването на всички предявени и приети публични вземания на НАП срещу „Велттед Инвест“ ООД – в несъстоятелност;**
 - 2.4. **да съобрази това погасяване при произнасянето по молба вх. № 260025/27.02.2026 г. на длъжника за прекратяване на производството по несъстоятелност.**
3. **по молба вх. № 260025/27.02.2026 г. на „Велттед Инвест“ ООД – в несъстоятелност:**
 - 1) **да отмени отказа** за прекратяване на производството по несъстоятелност;
 - 2) **да върне делото на Окръжен съд – Габрово** за ново произнасяне след изясняване дали всички задължения са изплатени, какво е правното действие на плащането и последващото връщане на сумата от „Виа Понтика БГ“ ЕООД, както и дали съществува висящо съдебно производство по смисъла на чл. 735, ал. 2 ТЗ;
 - 3) **или, ако въззивният съд приеме, че са налице всички предпоставки по чл. 735, ал. 1, т. 1 ТЗ и липсва пречка по чл. 735, ал. 2 ТЗ, да прекрати производството по несъстоятелност.**

Дата:

03.07.2026г.

Подпис:

1. Св. 5 Пресел

2. Рг